

עיקרי הדוח

נספח ב': הפרטת חברות ממשלתיות לתקופה 2003-6/2007

1. כללי

"הפרטה" מוגדרת בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות") כ"פעולות שמטרתן להביא, בבת אחת או בהדרגה, לאחד מאלה":

- (1) ביטול או הקטנה של חלק הממשלה בכוח ההצבעה באסיפות הכלליות של החברה או בזכותה למנות דירקטורים בחברה, או ביטול או הקטנה של מעורבות אחרת של הממשלה בחברה, והכל אם יש בהם כדי להביא להפיכת חברה ממשלתית לחברה מעורבת, או להביא להפיכת חברה לחברה שחוק זה אינו חל עליה או להביא לשינוי מהותי אחר ביחס הכוחות בין חברי החברה, או כדי להקנות לציבור או לחבר חדש בחברה כ-10% או יותר מכוח ההצבעה בחברה או זכות למנות דירקטור.
- (2) הקטנת חלקה של הממשלה בהון המניות של החברה בשיעור של כ-10% או יותר.
- (3) צמצום מהותי בפעילות החברה על-ידי העברת עסקים ונכסים לאחרים.
- (4) פירוק.

מטרת פעולת ההפרטה הינה העברת פעילות שבבסיסה הינה תחרותית או שיכולה להיות מסופקת ביעילות ע"י השוק הפרטי, משליטת הממשלה לגופים שאינם ממשלתיים.

ככלל, פעולת ההפרטה מבוצעת בחברות אשר מתנהלות עוד בזמן היותן ממשלתיות בסביבה תחרותית, או שבידי הממשלה אמצעים להבטיח גולציה מספקת באספקת המוצר/השירות ביעילות, גם ללא החזקה בפועל של שליטה בחברה.

בתחום ההפרטה פועלת רשות החברות הממשלתיות (להלן: "רשות החברות" / "הרשות") לקידום וביצוע הליכי הפרטה ובכלל זה, הכנת החברות למהלך ההפרטה, ייעוץ לועדת שרים לענייני הפרטה בנוגע לדרכי הליכי ההפרטה, תאום בין הגורמים השונים וניהול וביצוע הליכי ההפרטה הן בדרך של מכירות פרטיות והן בדרך של הצעות לציבור.

בנוסף לפעילות ההפרטה המתבצעת על ידי רשות החברות, מתבצעת פעילות הפרטה באמצעות החברות הממשלתיות נכסים מ.י. וענבל בהכוונת משרד האוצר, המתייחסת למכירת מניות המדינה בבנקים שבהסדר המניות הבנקאיות ובקרנות יוזמה, וזאת בהמשך למכירת החברה הממשלתית יוזמה.

להלן סקירה של עסקאות ההפרטה אשר בוצעו בדרך של מכירות פרטיות ובדרך של הנפקות והצעות מכר לציבור בבורסה לניירות ערך בישראל.

בסך הכל הגיע היקף ההפרטה משנת 2003 ועד לחודש יוני 2008 לכ-5,528 מיליוני דולרים. החל משנת 1986 ועד יוני 2008, 96 חברות חדלו להיות ממשלתיות.

להלן פירוט היקף ההפרטות בתקופה 2003-6/2008:

שנה	היקף במיליוני דולרים
2003	383.1
2004	189.4
2005	1,847.6
2006	1,550.5
2007	1,553.3
1-6/2008	4.2
סה"כ	5,528.0

עיקרי הדוח

לפירוט העסקאות, בשנים 1991-1999, נא ראו דו"חות מספר 32 עד 39 על החברות הממשלתיות.
לפירוט העסקאות, בשנים 2000-2002, נא ראו דו"חות מספר 40 עד 46 על החברות הממשלתיות.

להלן רשימת החברות אשר חדלו להיות חברות ממשלתיות (לרבות חברות בת ממשלתיות) כתוצאה מתהליך ההפרטה בתקופה משנת 2003 ועד יוני 2008:

- (1) אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ
 - (א) סאן דור נתיבי אוויר בינלאומיים בע"מ (חברה בת).
 - (ב) כתית בע"מ
 - (ג) ממ"ן מסופי מטען וניטול בע"מ
 - (2) בזק החברה הישראלית לתקשורת
 - (א) בזק בינלאומי בע"מ (חברה בת).
 - (ב) בזק לתקשורת (חברה בת).
 - (ג) בזק און ליין (חברה בת).
 - (3) בתי זיקוק לנפט בע"מ
 - (א) חברת בית זיקוק לנפט-אשדוד בע"מ.
 - (4) החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ.
 - (5) החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ.
 - (6) החברה לפיתוח אזור לוד-רמלה בע"מ.
 - (7) כימיקלים לישראל בע"מ.
- כי"ל הפכה להיות חברה מעורבת בשנת 1995 ובסוף שנת 1999 ירד חלק המדינה בחברה לכ-1.6% והמדינה חדלה להיות בעלת אחזקה מהותית ובעלת עניין בה.
- (8) פי גלילות בע"מ.
 - (9) צים חברת השייט הישראלית בע"מ.

בנוסף, החברה הממשלתית נכסים מ.י. מכרה מניות מדינה בבנקים ובחברת אחזקה בנקאית ש"בהסדר המניות הבנקאיות" כמפורט להלן:

- (א) בנק לאומי בע"מ.
- (ב) בנק דיסקונט בע"מ.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 9א - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בתקופה משנת 2003 ועד יוני 2008
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	סה"כ גיוס הון למדינה	סה"כ גיוס הון לחברה	סה"כ גיוס מלא	אחוז נמכר בדילול מלא	אחוז המדינה לאחר דילול
חברות (ללא בנקים)						
בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ	7/2003	-	85.0	85.5	3.60%	51.00%
	11/2003	41.0	113.0	154.0	5.80%	49.10%
	6/2004	76.2	-	76.2	2.70%	46.40%
	10/2005	919.0	-	919.0	30.00%	16.40%
סה"כ		1,036.2	198.5	1,234.7		
אל-על	6/2003	99.9	34.4	134.3	97.25%	1.10%
החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ	10/2003	8.5	-	8.5	74.00%	0.00%
צים-חברת השייט הישראלית	1/2004	112.5	-	112.5	48.60%	0.00%
החברה לפיתוח אזור לוד- רמלה בע"מ	9/2004	0.7	-	0.7	95.00%	0.00%
חברת בית זיקוק לנפט אשדוד בע"מ	9/2006	-	756.6	756.6	100%	0.00%
בתי זיקוק לנפט בע"מ	2/2007	1,538.3	-	1,538.3	100%	0.00%
פי גלילות מסופים וצינורות בע"מ	7/2007	-	185.8	185.8	0.00%	50.00%
החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ	5/2008	4.2	-	4.2	100%	0.00%
כימיקלים לישראל בע"מ	12/2007	14.9	-	14.9	0.11%	0.00%
סה"כ חברות		2,815.2	1,175.3	3,990.5		

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 9-ב- הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בתקופה משנת 2003 ועד יוני 2008
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	סה"כ גיוס הון למדינה	סה"כ גיוס הון לחברה	סה"כ גיוס מלא	אחוז נמכר בדילול מלא	אחוז המדינה לאחר דילול
בנקים						
לאומי	3/2005	268.0	-	268.0	6.50%	28.28%
	7/2005	134.5	-	134.5	3.50%	24.78%
	11/2005	526.1	-	526.1	9.99%	14.79%
	6/2006	104.6	-	104.6	2.85%	11.94%
סה"כ		1,033.2	-	1,033.2		
דיסקונט	1/2006	564.7	-	564.7	51.00%	6.09%
	5/2006	124.6	-	124.6	6.09%	0.00%
סה"כ		689.3	-	689.3		
סה"כ בנקים		1,722.5	-	1,722.5		
סה"כ כולל		4,537.7	1,175.3	5,713.0		

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 10 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2003
(במיליוני דולרים)

שם החברה	החודש	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה			סה"כ גיוס מלא	סה"כ גיוס נמכר בדילול מלא	% המדינה (חב' לאחר הדילול)
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
אר.די.סי רפא"ל בע"מ (5)	2/2003	-	-	-	0.83	-	0.83	0.83	50.10%	49.90%
אל-על נטיבי אוויר לישראל בע"מ	6/2003	9.4	90.5	99.9	5.0	29.4	34.4	(6) 134.3	97.25%	(7) 1.10%
בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ	7/2003	-	-	-	85.5	-	85.5	85.5	3.60%	(8) 51.00%
	10/2003	41.0	-	41.0	113.0	-	113.0	154.0	5.80%	(8) 49.10%
החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ	10/2003	8.5	-	8.5	-	-	-	8.5	74.00%	(9) 0.00%
סה"כ		58.9	90.5	149.4	204.33	29.4	233.73	383.13		

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיוצן במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. תקבולים על פי ההסכם למכירת 50.1% מהבעלות על המניות והזכויות בפרויקט מחקר ופיתוח "גלרס" ו"רפא"ל" שהועברו לחברת אר.די.סי. בשל רמת חוסר הוודאות נרשמו רק תקבולים שהתקבלו בפועל.
6. מתוך סך גיוס ההון הוסכם כי כ-117 מיליון \$ יועבר לקופת פיצויים לעובדים.
7. המדינה מחזיקה במניית זהב.
8. לאחר כל מכירה של מניות הונפקו למדינה מניות נוספות מתוך ההון הרשום של החברה ועל כן שיעור האחזקה עלה חלקית חזרה.
9. בידי המדינה נותרו 4 מניות למשך שנתיים.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 11 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2004
(במיליוני דולרים)

שם החברה	החודש	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה			סה"כ גיוס מלא	% נמכר בדילול מלא	% המדינה (חב' לאחר הדילול)
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
צים חברת השייט הישראלית	1/2004	112.5	-	112.5	-	-	112.5	48.60%	0.00% ⁽⁵⁾	
בזק	6/2004	76.2	-	76.2	-	-	76.2	2.70%	46.40%	
החברה לפיתוח אוור לוד-רמלה בע"מ	9/2004	0.7	-	0.7	-	-	0.7	95.00%	0.00%	
סה"כ		189.4		189.4			189.4			

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיוצגו במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. נותרה מניית מדינה מיוחדת אחת בידי המדינה.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 12 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2005
(במיליוני דולרים)

שם החברה	החודש	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה			סה"כ גיוס מלא	סה"כ נמכר בדילול מלא	המדינה (חב' /אם) לאחר הדילול
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
בזק (5)	10/2005	919.0	-	919.0	-	-	919.0	30.00%	16.40%	
בנקים										
בנק לאומי (6)	3/2005	268.0	-	268.0	-	-	268.0	6.50%	28.28%	
	7/2005	134.5	-	134.5	-	-	134.5	3.50%	24.78%	
	11/2005	526.1	-	526.1	-	-	526.1	9.99%	14.79%	
סה"כ בנקים		928.6	-	928.6	-	-	928.6			
סה"כ כללי		1,847.6		1,847.6						

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיוצן במפורש שבהם הון גיוס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. לרוכשים ניתנה אופציה לרכישת 10.66% מהון המניות של החברה למימוש עד 48 חודשים ממועד השלמת ההליך למכירת גרעין השליטה של המדינה בחברה. בשל רמת אי ודאות למימוש האופציה לא נכללה תמורה עתידית בגין המימוש. כמו כן, על פי הסכמות בין המדינה לעובדי החברה, ניתנה לעובדים אופציה לרכוש 4.31% ממניות החברה למימוש עד 48 חודשים ממועד השלמת מכירת גרעין השליטה בחברה.
6. לרוכשים ניתנה אופציה לרכישת 10.01% מהון המניות של הבנק. האופציה נכנסה לתוקפה במועד המכירה, ניתנת למימוש 180 יום ממועד המכירה, בכפוף להארכה של עוד 12 חודשים. בשל רמת אי ודאות למימוש האופציה לא נכללה תמורה עתידית בגין המימוש.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 13 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2006
(במיליוני דולרים)

שם החברה	החודש	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה			סה"כ גיוס מלא	% נמכר בדילול מלא	% המדינה (חב' אס) לאחר דילול
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
חברת בית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ	9/2006	-	-	-	756.6	-	756.6	756.6	100%	0.00%
בנקים										
בנק דיסקונט (5)	1/2006	241.6	323.1	564.7	-	-	-	564.7	51.00%	6.09%
	5/2006	124.6	-	124.6	-	-	-	124.6	6.09%	0.00%
בנק לאומי	6/2006	104.6	-	104.6	-	-	-	104.6	2.85%	11.94%
סה"כ בנקים		470.8	323.1	793.9				793.9		
סה"כ כללי		470.8	323.1	793.9	756.6		756.6	1,550.5		

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיצוין במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. גיוס ההון אינו כולל את מרכיב הריבית שתיצב עד מועד השלמת העסקה.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 14 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2007
(במיליוני דולרים)

שם החברה	החודש	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה			סה"כ	סה"כ	%	נמכר בדילול מלא	המדינה (חב' אס) לאחר דילול
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ					
חברות ממשלתיות												
בתי זיקוק לנפט	2/2007	1,538.3	-	1,538.3	-	-	-	1,538.3	-	100%	0.00%	
פי גלילות מסופים וצינורות נפט בע"מ (5)	7/2007	-	-	-	185.8	-	185.8	185.8	-	0.00%	50.00%	
כימיקלים לישראל בע"מ	12/2007	14.9	-	14.9	-	-	-	14.9	-	0.11%	0.00%	
סה"כ		1,553.2		1,553.2	185.8		185.8	1,739.0				

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל גם את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיצוין במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. נמכרה כל פעילות פי גלילות.

טבלה 15 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בתקופה ינואר - יוני 2008
(במיליוני דולרים)

שם החברה	החודש	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה			סה"כ	סה"כ	%	נמכר בדילול מלא	המדינה (חב' אס) לאחר דילול
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ					
חברות משלתיות												
החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ	5/2008	3.8	0.4	4.2	-	-	-	4.2	-	100%	0.00%	
סה"כ		3.8	0.4	4.2				4.2				

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל גם את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיצוין במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.

עיקרי הדוח

2. הפרטת חברות ממשלתיות

2.1 הפרטת חברות ממשלתיות בתקופה 2003-6/2008

א. בתי זיקוק לנפט בע"מ

חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ (להלן: "החברה" / "בז"ן") והחברות המאוחדות שלה, עוסקות בעיקר בזיקוק נפט גולמי, ייצור מוצרי דלק, מוצרים לתעשייה הפטרוכימית, חומרים ארומטיים לתעשיית הכימיה והפלסטיקה וייצור שמנים בסיסיים ושעווה. עד להפרטת החברה האחזקות בהון המניות הנפרע של החברה התפלגו כדלקמן: 74% הוחזקו ע"י המדינה, 26% הוחזקו ע"י החברה לישראל. החברה פעלה בהתאם לזיכיון שקיבלה לבנות, להפעיל ולתחזק מתקנים ומפעלי עזר למטרת זיקוק שמנים מינרליים. הזיכיון קיבל תוקף של חוק על-פי פקודת אמנות השמן האנגלו-אירניות משנת 1938. תקופת הזכיון תמה בחודש אוקטובר 2003. ביום 2 בדצמבר 2002 נחתם הסדר בין המדינה, החברה והחברה לישראל לגבי התקופה שלאחר תום הזכיון.

בבסיס ההסדר עומדים העקרונות הבאים:

1. בז"ן תהא רשאית להמשיך ולהחזיק בנכסים שהחזיקה עם תום הזיכיון, בז"ן תשלם במהלך תקופת ההסדר דמי הרשאה שנתיים כקבוע בהסדר, ההסדר נערך לתקופה של 25 שנים החל מיום 18 באוקטובר 2003 עם אופציה לבז"ן להאריך את ההסדר ל-25 שנה נוספות.
2. נספח ג' להסדר הנ"ל עוסק בהפרטתה ובפיצולה של בז"ן ובדרכים שיינקטו לצורך כך, לרבות הסדרים בין בעלי המניות של בז"ן.
3. נספח ח' נחתם ע"י הממשלה והחברה לישראל ובו התחייבה החברה לישראל לשתף פעולה ככל שיידרש על ידי הממשלה, לשם פיצול החברה לשני בתי זיקוק נפרדים (חיפה ואשדוד). עוד נקבע מנגנון לביצוע הערכות שווי ומנגנון לעניין מכירת מניות החברה לישראל בחברה או, במקרה של פיצול החברה, רכישה ע"י החברה לישראל של אחד משני בתי הזיקוק ומכירת יתר אחזקות החברה בישראל בחברה, לממשלה. במקרה זה, החברה לישראל תשלם למדינה או תקבל ממנה את סכום הפרש שבין שווי חלקה היחסי של החברה לישראל בחברה (26%) לבין שווי בית הזיקוק המפוצל שבו תבחר, על פי הערכות השווי שהתבצעו על פי ההסדר.

בהסדר נקבע עוד, כי במקרה של פיצול החברה לשני בתי זיקוק נפרדים, ישלם כל אחד מבתי הזיקוק המפוצלים לממשלה דמי הרשאה לפי החלוקה הפנימית והמדרגות, בהתאם לקביעה שתיעשה במסגרת הסדרי הפיצול, ובלבד שסך דמי ההרשאה שתקבל הממשלה משני בתי הזיקוק לא יעלה ולא יפחת מן הסכום שהיתה מקבלת המדינה מבז"ן אלמלא הפיצול.

ביום 29 ביולי 2004 קיבלה ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה החלטות בעניין הפרטת החברה בדרך של פיצול. להלן עיקרי החלטות שהתקבלו:

1. יש לבצע את הפיצול וההפרטה של בתי הזיקוק במהלך השנים 2004-2005 בהתאם למתווה המפורט להלן:
 - 1.1 בשלב הראשון יימכר בית הזיקוק באשדוד כפעילות, או במכירה פרטית כחברה בת או כחברה נפרדת עם מבנה בעלות זהה לבעלות על בז"ן ומיד לאחר מכן תבוצע הנפקה לציבור של בז"ן.
 - 1.2 בית הזיקוק באשדוד יימכר כ"עסק חיי". במסגרת הליך המכירה של בית הזיקוק באשדוד יתחייב הרוכש להפעיל את בית הזיקוק במשך תקופה שלא תפחת מ-10 שנים ממועד הרכישה.
 - 1.3 במידת הנדרש, ייקבעו במהלך הפיצול עקרונות ליחסי הגומלין שישררו בין בתי הזיקוק, לרבות בנוגע למכירת מוצרי ביניים וחומרי זינה ביניהם, וביניהם לבין התעשיות הפטרוכימיות.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

2. יש להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר לתקן את נספח ג' להסכם במסגרת הסכם חדש עם החברה לישראל, שיאושר בהתאם לסעיף 16 להסכם, כך שסעיפים 3,4,5 בנספח ג' להסכם יתוקנו ויוחלפו בהתאם לעקרונות המצורפים כנספח א' להחלטת הממשלה, ושאר הסעיפים יישארו ללא שינוי, והכל עד לתאריך 15 באוקטובר 2004. במסגרת תיקון נספח ג' יבואו לידי ביטוי בין היתר, העקרונות הבאים:

- 2.1 החברה לישראל תמכור ביחד עם הממשלה את כל אחזקותיה בבתי הזיקוק.
- 2.2 ההתחשבות עם החברה לישראל תבוצע לאחר השלמת הפרטת בז"ן, כפי שיפורט במסגרת ההסכם החדש המתקן את נספח ג' להסכם.
3. יש להטיל על מנהל הרשות להגיש לוועדת השרים לענייני הפרטה עד לתאריך 15 באוקטובר 2004 הצעה לפיצול והפרטת בתי הזיקוק על בסיס המתווה האמור בסעיף 1 לעיל. הליכי הפיצול והמכירה של בתי הזיקוק ינוהלו ויבוצעו על ידי רשות החברות כמקובל, לרבות באמצעות מנגנונים שיקבעו על ידה לצורך ביצוע הפיצול וקידום הליכי ההפרטה. כמו כן, ייקבעו בהחלטת ההפרטה הוראות ומגבלות לעניין הבעלויות בבתי הזיקוק המפוצלים, בין היתר כמפורט בהודעת הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור בסעיף 5 להלן. החל ממועד שיקבע בהחלטת ההפרטה תעבור בז"ן לפעילות על פי מודל אופטימיזציה נפרד לשני בתי הזיקוק כפי שיפורט בה.
4. במסגרת הליך הפיצול וההפרטה יטופלו סוגיות הנוגעות לעובדי בז"ן וככל שהדבר נדרש יינתן לכך ביטוי בהחלטת ההפרטה.
5. יש לרשום את הודעת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין עמדתו בנושאים שבסמכותו בתחום הרגולציה במשק הדלק, המצורפת כנספח ב' להחלטת הממשלה. כמו כן, יש לרשום את הודעת שר התשתיות הלאומיות בדבר כוונתו להביא לחקיקת חוק משק הדלק, אשר יעסוק, בין השאר, בהסדרת הרגולציה במקטעים השונים במשק הדלק.
6. יש להטיל על שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות לתקן את צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ג-1992 עד לתאריך 15 באוקטובר 2004, באופן שבו לאחר ביצוע פיצול והפרטת בתי הזיקוק באשדוד יוסר הפיקוח על מחירי התזקיקים בשער בתי הזיקוק, פרט לפיקוח על מחיריהם של תזקיקים שלמעלה מ-50% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על יד אחד מבתי הזיקוק ובמקביל פחות מ-15% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי בית הזיקוק השני. לאחר הסרת הפיקוח כאמור, הטלת פיקוח מחדש על מחירו של תזקיק כלשהו בשער בתי הזיקוק תיבחן לאור תנאי התחרות שישררו במקטע הזיקוק במשק הדלק, ולפי כל דין.
7. לאחר מכירת בית הזיקוק באשדוד אין מניעה עקרונית לפעילות של בית זיקוק כלשהו בתחומי ייצור החשמל והתפלת המים, בהתאם ובכפוף לכל דין.
8. במידה והחברה לישראל לא תסכים לעקרונות האמורים בסעיף 2 יש לבטל את ההסכם, ולנקוט במהלכים חד צדדיים העומדים לרשות הממשלה בכל הקשור לפיצול ולהפרטה, בין היתר, לאור עמדת המדינה בעניין הבעלות על נכסי בז"ן בתום הזיכיון.

- ביום 26 בדצמבר 2004 התקבלה החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מח/20 "הפרטת בתי זיקוק לנפט בע"מ" בה הוחלט:
 1. בז"ן תפוצל לשתי חברות, כך שתוקם לבז"ן חברת בת שתיקרא "חברת בית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ" (להלן: "בז"א").
 2. לאחר ביצוע הפיצול, יימכרו כל מניות בז"א במכירה פרטית, כמקשה אחת, למשקיע ו/או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל.
 3. לאחר השלמת מכירת בז"א כאמור לעיל, תונפק בז"ן בבורסה.

בהתאם להחלטת ההפרטה, נרשמה ביום 4 בינואר 2006 בז"א, אשר בז"ן מחזיקה בכל מניות ההון שלה ואילו מניית השליטה ("מניית זהב") בה מוחזקת ע"י מדינת ישראל.

ביום 12 בפברואר 2006 העבירה החברה לישראל את מלוא מניותיה בבז"ן (26%) לידי מדינת ישראל וחדלה להיות בעלת מניות בבז"ן. לשם ביצוע הפיצול וההפרטה באופן המיטבי, נעזרה הרשות ביועצים בין לאומיים: בנק ההשקעות הבין-לאומי HSBC Bank Place בתחום הפיננסי, וחברת הייעוץ האמריקנית Jacobs Consultancy מתחום האנרגיה.

עיקרי הדוח

כצעד ראשון ביישום הפיצול כאמור, הוקמה חברת בית זיקוק לנפט אשדוד בע"מ כ"חברת מדף", אשר אליה יועברו הנכסים, ההתחייבויות, הזכויות והעובדים עם מכירתה, וזאת בהתאם להחלטת ההפרטה ויישומה ע"י הרשות. כמו כן, הוסדרה מערכת היחסים בין בז"א לבז"ן לאחר הפיצול. לשם כך, נכרתו הסכמים בין שתי החברות בנושא מעבר חומרי זינה ביניהן ובנושא מתן שירותי ניהול מבז"ן לבז"א לתקופת מעבר מוסכמת וזאת על מנת לאפשר ביצוע מוצלח של מכירת בז"א.

ביום 13 בינואר 2006 פורסמה מודעה בעיתונות המקומית והבין לאומית המודיעה, כי המדינה, יחד עם בז"ן, שוקלות למכור את אחזקותיהן בחברת בז"א.

ביום 31 ביולי 2006, נבחרה פז חברת הנפט (להלן: "פז") כמציע מועדף בהליך מכירת אחזקות המדינה ובז"ן בחברת בית זיקוק לנפט-אשדוד בע"מ ("בז"א").

ביום 28 בספטמבר 2006 הושלמה בהצלחה מכירת בז"א לפז תמורת סכום של כ-3.25 מיליארד ש"ח.

עם השלמת פיצול בז"ן ומכירתה של בז"א, החלה הרשות בהכנות לקראת יישום השלב השני של החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה האמורה לעיל- מכירת אחזקות המדינה בבז"ן בדרך של הצעת מכר בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

בין היתר, החלה הרשות לפעול לכתובת תשקיף החברה אשר יפורסם לציבור טרם המכר הציבורי של מניות בז"ן. לשם בצוע וריכוז מטלה זו נבחר משרד עו"ד חיים סאמט, שטיינמץ, הרינג ושות'.

לתפקיד החתמים הישראליים בהנפקה נבחרו פועלים אי.בי. איי חיתום והנפקות בע"מ, כלל פיננסים חיתום בע"מ, לידר הנפקות (1993) בע"מ, ואייפקס חיתום וניהול הנפקות בע"מ.

כמו כן, ובהתחשב בהיקף ההנפקה הצפוי, נעזרה הרשות גם בבנקי השקעות בינלאומיים מובילים לשם הפצת ניירות הערך של בז"ן בחו"ל - Merrill Lynch, JPMorgan, Lehman Brothers ו-Merril Lynch.

בחודש פברואר 2007 הושלמה בהצלחה הצעת המכר של מניות המדינה בבז"ן תמורת סכום של כ-6.43 מיליארד ש"ח.

במסגרת הצעת המכר, החברה לישראל בע"מ ביחד עם חברת Petroleum Capital Holdings בע"מ רכשו מניות בשיעור של כ-46% מהון המניות של בז"ן.

ביום 27 ביוני 2007, חתם ראש הממשלה וממלא מקום שר האוצר על היתר לחברה לישראל בע"מ ולבעלי השליטה בה, לשלוט בחברה ולהחזיק אמצעי שליטה בה, בתנאים אשר התקיימו במועד מתן ההיתר.

ב. פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ

חברת פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ (להלן: "פי-גלילות" / "החברה") הינה חברה "מעורבת" כהגדרתה בחוק החברות. האחזקות בהון המניות הנפרע של החברה מתפלגות כדלקמן: 50% מוחזקות ע"י המדינה, 21.51% מוחזקות ע"י פז חברת הנפט בע"מ, 15.28% מוחזקות ע"י חברת דלק בע"מ ו- 13.21% מוחזקות ע"י סונול ישראל בע"מ וסונפקו בע"מ.

פי-גלילות עוסקת באחסון תזקיקי דלק על כל סוגיו ובניפוקם באמצעות חברות השיווק (חברות הדלק הגדולות, קרי: בעלי מניותיה, וכן יתר חברות הדלק הפועלות בתחום) עבור תחנות דלק, מפעלים, צה"ל, שדות תעופה ועוד.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

תהליך הקליטה, אחסון וניפוק התזקיקים מתבצע בשלושה אתרים: ירושלים, באר שבע ואשדוד (ועד ליום 31 בדצמבר 2002, גם ממתקן פי-גלילות הרצליה).

בבעלות פי-גלילות 50% מההון המונפק והנפרע של חברת מגל מפעלי גז ונפט לישראל בע"מ (להלן: "מגל"), חברה פרטית להולכת גז טבעי באזור ערד, ים המלח ומישור רותם.

לחברה גרעון בהון החוזר בסך של כ-320 מיליון ש"ח. לחברה נגרמו הפסדים בשנים 2004-2006 בסך כולל של כ-93 מיליון ש"ח. הפסדים אלו נובעים, בין היתר, מפתירת מתקני ניפוק נוספים המתחרים בפעילות החברה אשר הביאו לירידה משמעותית בהכנסותיה. בנוסף, הפסיקה החברה לפרוע את תשלומי הקרן והריבית לבנקים. כאמור בדו"חות הכספיים של החברה לשנת 2006, רואה החשבון המבקר אינו מחווה דעה מחמת אי הצגת הנכסים והתחייבויות בערכי מימוש, כנדרש על פי כללי חשבונאות מקובלים, בשל היותה עסק בחיסול, אודותם לא קיבל מידע.

לאור הקושי הקיים באחזקה המשותפת בפי-גלילות של חברות הדלק שהינן בעלות המניות בפי-גלילות, בין היתר, בהתאם לעמדת הממונה על ההגבלים העסקיים וכן עקב מצבה העסקי של החברה, התעורר הצורך בהפרטת פי-גלילות, תוך פירוק שיתוף הפעולה ביניהן בפעילות פי-גלילות, ויצירת מצב בו לא תיפגע התחרות ביניהן; כמו כן, נראה כי אין עוד צורך בהמשך מעורבות המדינה בפעילות פי-גלילות.

ביום 19 במאי 2005 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה (מח/22) למכור את שלושת מתקני פי גלילות באשדוד, ירושלים ובאר שבע. מכירת המתקנים יכולה להיעשות בדרך של מכירת שלושת המתקנים כמקשה אחת או מכירת כל מתקן בנפרד, כאשר המתקנים באשדוד ובירושלים יימכרו לשני רוכשים שונים. כן החליטה הוועדה על מכירת נכסים נוספים של החברה, ככל שיהיו. לאחר מכירת פעילויות החברה כאמור, תפורק פי גלילות מרצון ולאחר השלמת הליכי הפירוק מרצון יועברו התחייבויות פי גלילות אם יוותרו, לבעלי המניות וכמו-כן יועברו הזכויות במקרקעין בהרצליה ישירות לידי בעלי המניות בחברה.

נכסיה הנוספים של החברה כוללים את אחזקותיה של פי גלילות בחברת מגל, אשר כאמור לעיל פי גלילות מחזיקה ב-50% ממניותיה. הליך מכירת שלושת המסופים והליך מכירת אחזקות פי גלילות במגל מתבצע בנפרד ובמקביל.

הליכי המכירה כאמור, מתבצעים על ידי ועדה משותפת אשר מונתה לנהל ולבצע את הליכי המכירה, כאשר החברים בה הם כבוד השופט בדימוס מר תיאודור אור, הנציג העצמאי, ומנהל יחידת ההפרטה.

בשנת 2006 ביצעה הוועדה המשותפת את הצעדים הדרושים לקידום הליכי המכירה ובין היתר, פיצול מתקני החברה וחלוקת הנכסים וההתחייבויות ביניהם, הגעה להסכם עם הבנקים נושי החברה ועוד.

ביום 7 בדצמבר 2006 פורסמה מודעה בעיתונות המזמינה מתעניינים לפנות לוועדה המשותפת על מנת להשתתף בהליכי המכירה.

ביום 5 ביוני 2007 התבצע הליך ההתמחרות בין 8 המתמודדים שהגיעו לקו הגמר של הצעות המחיר. הליך בוצע בצורה דינאמית ומקוונת באמצעות רשת האינטרנט, וזאת לראשונה בהפרטות שמבצעת הרשות.

המחיר שהתקבל בתום הליך שיקף שווי של יותר מכפליים מהערכות השווי והסתכם ב-800 מיליון ש"ח. בהליך זכתה "דלק", חברת הדלק הישראלית בע"מ ברכישת שלושת המסופים כמקשה אחת.

עיקרי הדוח

לאחר שהושלמה בהצלחה מכירת מסופי הניפוק של פי גלילות, תפעל המדינה, בהתאם להחלטת ההפרטה, להשלמת הליך הפירוק מרצון של החברה בה יועברו, בין היתר, הזכויות במקרקעין בהרצליה לידי בעלות המניות בפי גלילות, בהתאם לבעלותן היחסית בחברה כך שעם סיום הליך המכירה, תבוא לידי סיום השותפות ההיסטורית בין שלוש חברות הדלק.

בשל חוסר הוודאות הרגולטיבי בעניין הגז הטבעי החליטה הוועדה המשותפת לבטל את הליך אחזקות פי גלילות במגל.

כיום בוחנת רשות החברות ביחד עם הממונה על ההגבלים העסקיים וחברות הדלק חלופות שונות בעניין עיתוי פירוק החברה.

ג. החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ (להלן: "החברה") נוסדה בשנת 1961 כחברה ממשלתית בבעלות מלאה.

החברה הינה המפיצה הבלעדית של מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים המונפקים על-ידי בנק ישראל. כמו כן, עוסקת החברה בהנפקה, ייזום, שיווק והפצה של מדליות ממלכתיות ואחרות, פריטי יודאיקה, תכשיטים ומוצרי אומנות.

ביום 31 ביולי 2003 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה להפריט את כל מניות המדינה של החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בדרך של מכירה פרטית כמקשה אחת, למשקיע או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל. לחברה זכות להפצה בלעדית של מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים המונפקים על ידי בנק ישראל והיא בעלת היתר להנפקת מדליות ממלכתיות.

ביום 29 בינואר 2007 התקבלה בכנסת החלטה על תיקון סעיף 33(א) לחוק בנק ישראל הקובע, בין היתר, כי חברה פרטית תוכל לשווק מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים.

ביום 18 בנובמבר 2007 הוגשו 13 פניות של מתעניינים אשר ביקשו להשתתף בהליך מכירת מניות המדינה בחברה.

ביום 25 במאי 2008 השלימה רשות החברות את הפרטת החברה למדליות ולמטבעות בע"מ. מדינת ישראל מכרה 100% מהון המניות של החברה לחברת ג.ר.א.ס עיצובים ושילובים בע"מ (להלן: "הרוכשת").

במסגרת הליך ההפרטה, הוכנו שתי הערכות שווי של החברה עבור הרשות. הערכת השווי הראשונה העריכה את שווייה של החברה בין 10.7 ל-14.3 מיליון ש"ח; הערכת השווי השנייה העריכה את שווייה של החברה בין 16 ל-18 מיליון ש"ח.

השווי הכלכלי של המכירה למדינה מהפרטת החברה עומד על 14.1 מיליון ש"ח, סכום השווה לכ-96% מממוצע הממוצעים של שתי הערכות השווי האמורות. מתוך סכום זה, התקבל במזומן סכום של 12.6 מיליון ש"ח ובנוסף התחייבו גראס והחברה להגדיל במשך שש שנים את התמלוגים שישולמו למדינת ישראל בסכום שנתי של 300 אלף ש"ח; סה"כ הגדלת התמלוגים מסתכמת בכ-1.5 מיליון ש"ח (בערך נוכחי).

ד. קרן השתלמות למהנדסים בע"מ

קרן השתלמות למהנדסים בע"מ (להלן: "הקרן") היתה חברה ממשלתית בה החזיקו בחלקים שווים המדינה והאיגוד המקצועי: הסתדרות המהנדסים בישראל (מהנדסים, אדריכלים, אגרונומים, כימאים) אגודה עותומאנית (להלן: "האגודה"). בנוסף, החזיקה המדינה במניית הכרעה, שהקנתה לשר האוצר זכות הכרעה במקרה של שוויון קולות באסיפה הכללית ובדירקטוריון החברה.

הקרן מסווגת כקופת גמל בהתאם לסעיף 47(א)(2) לפקודת מס הכנסה ופועלת בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

נכון ליום 31 בדצמבר 2007 ניהלה הקרן, אשר העסיקה 6 עובדים (כולל המנכ"ל ומזכירת החברה), סך של כ-2.3 מיליארד ש"ח, עבור כ-25,600 עמיתים.

בחודש דצמבר 2006 הגישה הרשות לשר האוצר הצעה להחלטה על הפרטת הקרן. הצעת ההחלטה הונחה על שולחן ועדת השרים לענייני הפרטה ואושרה ביום 6 במרץ 2007.

בהתאם להחלטה, הפרטת הקרן תבצע בהליך תחרותי ושוויוני בדרך של מכירת השליטה בקרן לגורם עסקי, אשר יש לו ידע, נסיון ומומחיות בתחום הניהול על קופות גמל. לשם כך, הגיעה הממשלה להסכמות עם האגודה, לפיהן תתקשר הממשלה עם האגודה בהסכם למכירה משותפת של כל אחזקות המדינה (50%-ו-10% מאחזקות האגודה בקרן, באופן שלאחר המכירה יותרו בידי האגודה אחזקות בשיעור של 40%, ומניית הכרעה תהפוך עם המכירה למניה נדחית, ולפיכך לא יהיו לאיש זכויות מכוחה. יש לציין, כי מדובר בהפרטה ראשונה של קרן השתלמות בבעלות ממשלתית והצלחת התהליך עשויה לסלול את הדרך להפרטת קרנות ההשתלמות הנוספות שבבעלות המדינה. כיום יש למדינה החזקות ב-12 קרנות השתלמות המנהלות נכסים בהיקף של כ-23 מיליארדי ש"ח עבור כ-340,000 עמיתים.

ביום 10 בינואר 2008 פורסם נוהל מכירת האחזקות הנמכרות בחברה. ביום 30 ביוני 2008 התבצע הליך הצעות המחיר בו נמכרו 60% ממניות החברה, כאשר המדינה מכרה את כל חלקה (50%) והסתדרות המהנדסים מכרה 10%. הצעת המחיר כללה שני מרכיבים: דמי ניהול מוצעים לשלוש שנים מיום המכירה לעמיתי הקרן והצעת מחיר בשקלים.

ניתן משקל עודף להצעת דמי הניהול, על מנת להגיע לדמי ניהול נמוכים ככל האפשר לעמיתי הקרן. בסופו של הליך זכתה חברת מנורה מבטחים פיננסים בע"מ בהצעת המחיר שכללה דמי ניהול נמוכים במיוחד של 0.3% והתמורה בגין המניות הנמכרות הינה 23.75 מליון ש"ח. הליך בוצע באמצעות כלי המכרזים המקוונים שפותחו ביחידת ממשל זמין באגף החשב הכללי.

רשות החברות הודיעה כי היא מקווה כי לאחר ההפרטה המוצלחת, יימשך הליך המכירה של קרנות ההשתלמות הנוספות, אשר יוביל לכך שניהול הכספים יתבצע על ידי גופים מקצועיים ועמיתי הקרנות יוכלו ליהנות מתשואה גבוהה ודמי ניהול נמוכים, כפי שיזכו עמיתי קרן השתלמות למהנדסים.

ה. כימיקלים לישראל בע"מ

במהלך חודש דצמבר של שנת 2007 מכרה הממשלה עוד 0.11% מתוך הון המניות של כימיקלים לישראל בע"מ (להלן: "כ"ל") בבורסה לניירות ערך בתל אביב וזאת בתמורה לכ-58.6 מיליוני ש"ח המהווים כ-14.9 מיליוני דולרים. כיום מחזיקה המדינה במניית זהב של כ"ל שנועדה לשמור על עניינים חיוניים בתקנון כ"ל ועוד 205 מניות רגילות המקנות אחוז אחזקה אפסי.

2.2 חברות ממשלתיות אשר רשות החברות הממשלתיות מכינה את מכירתן או הנפקתן המלאה או החלקית

1. החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ

החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ (להלן: "החברה לאוטומציה") קמה בשנת 1967 והינה חברה מעורבת. עיסוקה העיקרי הוא באספקת שירותי מחשוב שונים לרשויות מקומיות. ביום 17 בדצמבר 2001, החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה למכור את כל מניות המדינה בחברה, במכירה פרטית, כמקשה אחת.

ביום 1 בינואר 2002, אישרה ועדת הכספים את דרך מכירת החברה.

עיקרי הדוח

עוד בטרם הוגשה הצעת החלטה לוועדת השרים לענייני הפרטה, הודיע מרכז השלטון המקומי כי הוא תומך בהפרטת החברה. למרות זאת, התנגד מרכז השלטון המקומי לשינוי התקנון, בעיקר בגלל מאבקים פנימיים בתוך מרכז השלטון, ובכך למעשה סיכל את הפרטת החברה.

בשנת 2005 פתחה הרשות שוב במו"מ עם מרכז השלטון המקומי בנוגע לשינוי תקנון החברה. לאחר דיונים ממושכים נחתם, ביום 25 בדצמבר 2005, הסכם בעלי מניות בין המדינה לבין מרכז השלטון המקומי שעניינו שינוי תקנון החברה והשוואת הזכויות של כל סוגי המניות בחברה.

במקביל, פתחה הרשות בדיונים עם מרכז השלטון המקומי בנוגע לדרך הפרטת החברה. לאחר מספר דיונים גיבשו נציגי רשות החברות ונציגי מרכז השלטון המקומי מתווה להפרטת החברה. לפי המתווה, תמכור המדינה את חלקה בחברה למרכז השלטון המקומי, על בסיס הערכות שווי מוסכמות, לאחר שישונה תקנון החברה באופן שלבעלי מניות היסוד בחברה תוקנה הזכות לקבל דיבידנדים.

לאחר חתימת ההסכם כאמור, בכוונת הרשות לפנות לוועדת השרים לענייני הפרטה על מנת לשנות את החלטת ההפרטה משנת 2001 ולהתאים אותה לעקרונות המתווה המוסכם להפרטת החברה.

ז. בנק החקלאות בע"מ

ביום 4 בספטמבר 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה להפריט את בנק החקלאות בדרך של מכירת נכסים מהותיים של הבנק ובכלל זה, בין היתר, מכירת תיק האשראי של הבנק או העברתו לגבייה, ומכירת זכויות הבנק במקרקעין או העברתן למדינה. ביום 5 במרץ 2008 החליטה וועדת השרים לענייני הפרטה על פירוק בנק החקלאות בדרך של פירוק מרצון. במקביל, הבנק צמצם מחצית מכח האדם שלו בהתאם להסכם שנחתם עם עובדי הבנק לאחר מו"מ בניהול הרשות.

ח. בנק לפיתוח התעשייה בע"מ

הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו חברה "מעורבת" כהגדרתה בחוק החברות. בשנת 2002 נקלע הבנק למשבר קשה שבעקבותיו קיבל על עצמו תוכנית run-off, המדינה ובנק ישראל נחלצו לסייע לבנק בהעמדת קו אשראי מיוחד ובדחיית פרעונם של פקדונות המדינה בבנק. על פי החלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה מיום 29 ביולי 2003 הוחלט, כי הבנק יממש תוך 36 חודשים את נכסיו (תוכנית run-off). ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה החליטה ביום 10 באוקטובר 2005 להאריך את תוכנית ה-run-off עד ליום 31 ביולי 2008. ועדת השרים החליטה בשיבתה ביום 29 ביולי 2003 כי רשות החברות והחשב הכללי יהיו רשאים במקביל ליישום התוכנית לבחון דרכים חלופיות למכירת הבנק.

בהתאם לכך, עורכת הרשות בתיאום עם החשב הכללי, בדיקה בדבר קיומם של מתעניינים פוטנציאליים בארץ ובחו"ל, ברכישת הבנק. כבר נתקבלו פניותיהם של 12 גופים מהארץ ומחו"ל שאף נתנו הערותיהם למתווה המכירה המוצע.

בעקבות כך החלה המדינה במו"מ עם נציגי בעלי מניות שונים, בסיועו של פרופסור אמיר ברנע, לקביעת נוסחה מוסכמת לחלוקת תמורת מכירת הבנק ולהסדרת כלל הסוגיות המשפטיות שבין בעלי המניות. המשא ומתן התקדם לכדי חתימה על מסמך עקרונות בין המדינה ונציגי בעלי מניות שונים.

ביום 29 באפריל 2008 קיבלה וועדת השרים להפרטה החלטה למכור את מניות המדינה בבנק וזאת במסגרת מתווה מכירה כולל, להעברת כל מניות הבנק לרבות אלו שבידי הציבור לרוכש.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

על מנת לקבל את הסכמתם של כלל בעלי המניות להליך המכירה המוצע ולעגן את ההסדרים ביניהם וביניהם לבין הבנק, גיבש הבנק תוכנית הסדר מפורטת שתוגש במהלך חודש יוני 2008 לבית המשפט, בהתאם לסעיף 350 לחוק החברות.

במידה וההסדר יקבל את אישורם של בעלי המניות באסיפות סוג שיכנסו לשם כך ואת אישורו של בית המשפט, תחל רשות החברות בהליך לאיתור רוכש לכלל מניות הבנק שבידי המדינה ואלו שבידי הציבור.

ט. אגרקסקו

אגרקסקו חברה ליצוא חקלאי בע"מ (להלן: "אגרקסקו" או "החברה") הוקמה בשנת 1965 ועוסקת בהובלה ושיווק תוצרת חקלאית לחו"ל. החברה הינה חברה מעורבת כהגדרתה בחוק החברות.

השליטה בחברה הינה 50% בידי מדינת ישראל והיתר בידי מועצת הצמחים, מועצת הלול וחברת תנובה. בחברה ישנם, מלבד מניות השליטה, 11 סוגי מניות הוניות, אשר למדינה אחזקה מזערית בהם.

החברה הינה עסקית, אך לפי תקנון החברה היא אינה מפיקה רווחים. אם ישנם רווחים נוספים הם יתווספו לתמורה שמקבלים המגדלים או ישמשו לכיסוי גרעונות החברה.

בהחלטת הממשלה מיום 3 ביולי 2002 נקבע כי עניין הפרטתה של אגרקסקו יובא לאישור בפני וועדת השרים להפרטה.

לאחרונה, החלה המדינה בהליך קידום הפרטתה של חברת אגרקסקו. לצורך כך מנהלת המדינה מגעים עם שאר בעלי המניות (מועצת הצמחים, מועצת הלול וחברת תנובה) על מנת להגיע למתווה מוסכם של השוואת זכויות בין בעלי המניות ויצאה להליך של מכירת גרעין שליטה בחברה בדרך של מכירה פרטית.

י. גפים בע"מ

גפים בע"מ (להלן: "החברה" / "גפים") הוקמה בשנת 1949 במטרה לטפל בנכיל פגועי גפיים. תחום העיסוק של החברה הוא כסאות גלגלים, תותבות וציוד נלווה.

במהלך השנים האחרונות הורע מצבה העסקי של החברה.

מאחר ונמצא, כי את כל השירותים אותם מספקת החברה מספקות חברות מהמגזר הפרטי ובהמשך להחלטת משרד הבטחון (המשרד האחראי) כי אין עוד צורך בהחזקת החברה כחברה ממשלתית, החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה ביום 31 ביולי 2003 למכור את כל אחזקות המדינה בחברה (החלטה מח/4).

ביום 27 באוקטובר 2003 החליטה ועדת הכספים של הכנסת לאשר את דרך המכירה של החברה בכפוף לחתימת הסכם עם עובדי החברה בנוגע להפרטה.

הסכם, כאמור, לא נחתם, וביום 4 ביולי 2004 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה לבטל את החלטה מח/4, עקב מצבה הקשה של החברה.

עם הרעת מצבה של החברה כאמור, פוטרו עובדיה בסוף שנת 2004, והופסקה פעילותה העסקית. כמו כן, מונו שלושה דירקטורים על מנת להביא לסיום את פעילות החברה על ידי הגעה להסדרי חובות עם כלל נושיה, וזאת באמצעות מימוש נכסיה והלוואה שניתנה לחברה על ידי המדינה. משתמו אמצעי המימון התפטרו הדירקטורים.

עיקרי הדוח

לחברה נותרו מספר קטן של נושים אשר לא אותרו או לא הסכימו לפשרה.

רשות החברות והחשב הכללי במשרד האוצר סברו כי לאחר שפעילותה של החברה הסתיימה והוסדרו רוב חובות החברה יש להביא לפירוקה ובהתאם לכך ביום 12 במרץ 2008 קיבלה האסיפה הכללית של החברה החלטה מיוחדת כי החברה תפורק בידי בית משפט וכי החלטה על פירוק החברה תובא לאישור הממשלה או ועדת שרים.

לאחר קבלת אישור הממשלה תוגש הבקשה לפירוק החברה לבית המשפט. במסגרת הבקשה תבקש החברה למנות את כונס הנכסים הרשמי כמפרק החברה.

יא. חברות הנמלים

מעמדם של נמלי ישראל, אשר פעלו במשך שנים רבות במסגרת "רשות הנמלים", שונה בפברואר 2005, והם הפכו לחברות ממשלתיות.

רשות החברות הממשלתיות החלה להיערך להפרטת חברות הנמל כפי שסוכם במסגרת השונוי המבני בנמלי ישראל. במסגרת זו נקבע כי מתווה ההפרטה בחברת נמל אשדוד בע"מ וחברת נמח חיפה הינו:

- בתום חמש שנים ממועד המעבר לחברות (17.2.2005) המדינה תנפיק/תמכור באמצעות הבורסה עד 15% מהון המניות של החברה (שנה לאחר ההנפקה ניתן למכור עד 49% ממניות החברה).
- לאחר 15 שנה ממועד המעבר לחברות באפשרות המדינה למכור את גרעין השליטה בחברות.

בהתאם לכך נערכת רשות החברות ליציאה לשוק ההון ובכלל זה:

1. הכנת תשקיף.
2. החלת תקני IFRS על החברות.
3. הסדרת סוגיות חיוניות להפרטה: עובדים, מקרקעין, מסים, פנסיה וכו'.

לגבי חברת נמל אילת סוכם כי ניתן למכור את כל אחזקות המדינה חמש שנים ממועד המעבר לחברות, כלומר הפרטה מלאה החל מחודש פברואר 2010.

בעניין זה יצויין כי הוקם צוות היגוי בראשות החברות ובשיתוף משרד התחבורה שמטרתו להמליץ למנהל רשות החברות על מתווה הפרטה של חברת הנמל. הצוות צפוי להגיש המלצותיו בתחילת שנת 2009.

יב. תדמור - בית הספר המרכזי למלונאות בע"מ

ביום 4 בספטמבר 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה על הפרטת תדמור - בית הספר המרכזי למלונאות בע"מ (להלן "החברה"). עפ"י ההחלטה, מניות המדינה יימכרו כמקשה אחת בדרך של מכירה פרטית למשקיע או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל. על הרשות לנהל משא ומתן עם התאחדות בתי המלון, המחזיקה ב-32% מהון מניות החברה, למכירת מניותיה בחברה במסגרת הליך המכירה, ככל שתחפוץ בכך. כן הוחלט, כי הרוכש יתחייב להמשיך ולהפעיל את החברה כעסק חי בתחומי ההכשרה המקצועית לנוער ולמבוגרים.

הרשות מנהלת משא ומתן עם התאחדות בתי המלון, כאמור בהחלטת ההפרטה, וכן מקדמת הליכים שונים הדרושים לביצוע החלטת ההפרטה, כגון הארכת חוזה השכירות של המבנה והמקרקעין המשמשים את החברה, מו"מ עם עובדי החברה ועוד.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

יג. חברת דואר ישראל בע"מ

ביום 30 ביולי 2003 קיבלה ממשלת ישראל החלטה בדבר רפורמה בענף הדואר, לפיה רשות הדואר תחדל לפעול כתאגיד סטטוטורי וכל פעילותה תועבר לחברה ממשלתית אשר תוקם לצורך זה. עוד נקבע כי תחום הדואר ייפתח בהליך הדרגתי ומבוקר לתחרות וכי לאחר מכן תופרט חברת הדואר.

נכון להיום קיימת תחרות בחלק ניכר מהשירותים שמספקת חברת הדואר, כמו כן נקבעו על ידי ועדה ציבורית תעריפי הדואר וניתן רישיון הפעלה לחברת הדואר. בעקבות פעולות אלו ניתן יהיה להתקדם בשנים הקרובות לקראת הפרטת החברה.

מכיוון שמתווה ההפרטה של חברת הדואר תלוי במידה רבה בקביעת אופי פעילות בנק הדואר ומועד הרחבת השירותים הפיננסיים שלו, התעכבה הפרטת החברה.

בדיון שנערך בראשות שר האוצר, סוכם כי יקודמו במקביל שני תהליכים: הפרטת חברת הדואר ויצירת שיתוף פעולה בן בנק הדואר ובנק מסחרי לפיתוח השירותים הפיננסיים המוצעים בסניפי החברה.

יד. ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ

בחדש ספטמבר 1998 נתקבלה בוועדת השרים לענייני הפרטה החלטה להפריט את ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ (להלן: "החברה"). ההחלטה טרם אושרה ע"י ועדת הכספים של הכנסת.

במסגרת החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה נקבע, בין היתר, כי החברה לא תתקשר בכל התקשרות, לא תיטול על עצמה כל התחייבות ולא תעסוק בכל עיסוק שאינם מתחייבים לדעת הרשות מהסכמים שחתמה החברה עם מינהל מקרקעי ישראל ו/או משרד השיכון, המעניקים לחברה הרשאה לניהול ו/או לביצוע תכנון ופיתוח תשתיות, אלא באישור מראש ובכתב של הרשות ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור.

בחדש אוגוסט 2005 התקיים דיון בוועדת השרים לענייני הפרטה. הועדה החליטה להטיל על מנהל רשות החברות לפנות לוועדת הכספים של הכנסת בתיאום עם שר הבינוי והשיכון לאישור דרך המכירה של החברה ולפעול להפרטתה בהקדם.

רשות החברות פועלת לקידום הפרטת החברה ולתיאום הנושא עם משרד הבינוי והשיכון.